

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: **KREATÍV FOTOGRÁFIA 5.**

A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i):

Fábics Natália fabics@g.mome.hu
Fátyol Viola fatyolviola@g.mome.hu
Gálos Viktor galosviktorstudio@gmail.com
Gerber Pál gerber.pal@g.mome.hu
Oravecz István oravecz@g.mome.hu
Richard Usher usher@g.mome.hu

Kód: B-FT-501	Tantervi hely:	Javasolt félév: 5.	Kredit: 15	Tanóraszám:225 Egyéni hallgatói munkaóra:225
------------------	----------------	-----------------------	---------------	--

Kapcsolt kódok:	Típus: előadás/gyakorlat/konzultáció	Szab.vál-kén t felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:
-----------------	--	--	--

A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):

A kurzus célja és alapelvei //

A kurzus célja az autonóm és alkalmazott fotografiai alkotás módszereinek gyakorlása, alapelve a szabad gondolkodás támogatása, a kreatív képességek fejlesztése.

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák) //

Tudás //

- Megismerik a fotografiai képalkotásnál használható bonyolultabb, összetett specifikus eljárásokat, anyagokat, módszereket, technikákat.
- Megismerik a fotográfia médiumának határterületeit, valamint a fotó és más művészeti ágak összefonódásait, ezek művészettörténeti és kortárs példáit elemzik.
- Tovább mélyítik és gyakorolják az alkotói munkához szükséges kutatás, forrásgyűjtés módszereit, feldolgozásának technikáit.
- Gyakorolják és mélyítik a prezentációs technikákat.
- Megismerik a képek, sorozatok összeállításánál alkalmazható alapvető installációs lehetőségeket.
- Tovább mélyítik a különböző fotografiai műfajok alapvető természetéről, jellemvonásairól szerzett tudásukat.
- Tovább mélyítik digitális képkezeléssel kapcsolatos tudásukat és magas szinten tanulják meg annak speciális módszereit.
- Jártasakká válnak a szakmaspecifikus alkotói módszertanban.

- Alapvető ismeretekkel rendelkeznek a fotográfia főbb elméleteiről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól.
- Alapvetően értik az analitikus és kritikai gondolkodást.

Képesség //

- Képesek összefüggő **sorozatok** készíteni: képesek nyers képeikből kiválogatni a sorozat végleges darabjait. Képesek a kész sorozat jelentését támogató installációs formát választani, azt megvalósítani.
- A tárgyalt témára vonatkozó ismereteiket tudatosan képesek alkalmazni a különböző művészeti koncepcióik kidolgozásánál.
- Képesek magas szinten képeket retusálni, digitálisan kidolgozni.
- Képesek analóg és digitális módon montázsok létrehozására.
- Képesek a fotó és más képalkotó módszerek, más művészeti ágak szintézisére saját munkájukban.
- **Véleményt** tudnak megfogalmazni mások és saját munkáikról. Véleményüket szakmai szempontokkal alá tudják támasztani.
- Érthetően elő tudják adni a címben megadott témakörrel kialakult gondolataikat, és prezentálni a műveiket.
- Képesek szakmai tudásukat irányított alkotói folyamatokban alkalmazni.
- A tanulmányaik során szerzett tapasztalataikra támaszkodva képesek a tudásanyag alapvető analizésére, feldolgozására és kezelésére, valamint képesek saját művészeti águkon belül önálló véleményt megfogalmazni és előadni (írásban és élőszóban).
- Képesek az ismereteket feldolgozni, és új megoldásokat (képeket) létrehozni.

A hallgató attitűdje //

- 1) Kísérletező, rugalmasan képes mérlegelni, vagy dinamikusán változtatni előzetes véleményét kutatási eredményeinek és az **órai beszélgetések, konzultációk** tükrében.
- 2) Elemző módon, kritikusan gondolkodik
- 3) Célzottan, kritikusan és asszertív módon képes kommunikálni, vitatkozni mások és a saját alkotói koncepciójáról, megoldásairól és folyamatairól társaival, tanáraival.
- 4) Kreatívan és kísérletező módon viszonyul az alkotás folyamatához.
- 5) Problémaérzékenység jellemzi.
- 6) Az alkotói folyamatokban jellemzően kísérletező attitűd jellemzi.

Autonómia és felelősségvállalás //

- 1) Fejlett szakmai orientációval rendelkezik. Képes szakmai tudását irányított alkotói folyamatokban alkalmazni.
- 2) Fejlett és önálló ízléssel, kritikai érzékkel rendelkezik.
- 3) Hallgatótársainak munkájához, prezentációjához hozzá tud szólni, azt segítően tudja alakítani

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák //

Fábics Natália: szakmai angol nyelvi készségfejlesztés, magyar nyelvi íráskészségfejlesztés

Fátyol Viola: a megadott ernyőtémából saját fotográfiai projekt-téma kiválasztása, majd alkotói sorozatok készítése a fotográfia és más művészeti ágak határterületein

Gálos Viktor: alkalmazott fotográfiai feladatok megoldása

Gerber Pár: alkotásmódszertan, elméleti tudás átadása

Oravecz István / Richard Usher: stúdiófotográfia

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai //

Az egyes kurzusrészek programjai

GERBER PÁL

A kurzusrész célja, hogy betekintést adjon a fotóval parallel vizuális művészetek területére és a fotográfiát megelőzően kialakult képi nyelv világába; eszerint a hallgatók gyakorlatába beépíthető módon általában foglalkozik a „képpel”, képi kifejezéssel, látvánnyal és vizuális nyelvvel a művészeti példákon keresztül. Kiemelten foglalkozik a kortárs képzőművészet tendenciáival, problémáival, vizuális megoldásaival, valamint a fotó és képzőművészet összetett és változó viszonyával. A kurzus célja, hogy ismereteivel és tapasztalataival segítse tisztázni általában a képépítés, a vizuális jelenséghez való viszony és a fotó műfaji lehetőségeit, határait; tudatosítsa a vizuális kifejezés lehetséges eszközeit, módjait, valamint segítse tág értelemben definiálni és használni a fotográfiát s ezzel elősegíteni a hallgatók számára a vizuális műfajok közötti átjárást.

A kurzus során tárgyalt főbb témakörök:

- Képek az ikonoszférából – A vizuális látvány és kifejezés példái a művészetben és a hétköznapokban. A látványhoz való viszony, esetenként a személyes viszony – Talált képek, talált fotók művészeti alkalmazásban
- A vizuális nyelv és a képi kifejezés eszközei, lehetőségei – A képmező formái – A képmező osztásai – A képi ritmus – A vizuális kontrasztok és szerepük a képi kifejezésben
- A vizuális nyelv és a képi kifejezés – A kompozíció képzőművészeti és általában vett képi szerepe – A kompozíciós szerkezet, mint tartalom – A kompozíció, mint a kifejezés eszköze – Kompozíciós megoldások, változatok – A megvilágítás és

a fény-árnyék szerepe a képi nyelvben – A fény-árnyék kontrasztok tartalmi vonatkozásai – A megvilágítás és a plasztikai információ összefüggései

- Művészeti kérdések és jelenségek – Kortárstól a klasszikusig, autonómtól az alkalmazottig – Bizonytalanság vagy realitásérzék, azaz miért nem írnak ma kiáltványokat a művészek, és az „esszé” jelenség a művészeti megformálásban, kifejezésben – Az eredetiség eszméje, kívánalma és paradoxona a művészetben – Amikor a nem eredeti az eredeti
- A fotó és képzőművészet viszonya – A változó kapcsolat története és jelene – Fotó és kortárs művészet – A fotó és megjelenésének négy fajtája: A fotó mint festmény – A fotó mint önálló képi nyelv – A festmény mint fotó – A fotó mint „kép”, azaz mint képzőművészeti műfaj alanyi jogon
- A kép és értelmezése - Téma és Tartalom kérdése, differenciája – Amikor a kép nem arról szól, mint a cím – „Az ember nem képes tökéleteset alkotni” – azaz hogyan lesz hiteles és „tökéletes” egy mű
- A kortárs művészet jelenségei és műformái – Szembetűnő kortárs jelenségek – Kép és szöveg viszonya – A szöveghasználat példái – Művészet és humor – A tárgy, mint főszereplő – A szituáció – Der Lauf der Dinge – Művészet és játék
- A magyar képzőművészet jelene – Kortárs művészeti jelenségek, kortárs művészeti kérdések – Új műformák – A kép önmozgása, azaz amikor a kép megoldja önmagát
- A kreativitás szerepe az alkotásban – Kreatív megoldások példái a kortárs művészetben – A kreativitás összetevői, módszerei – A kreativitás félreértése és túlértékelése
- Giccs és művészet – A giccs és a giccsemler – A kortárs és a giccs, valamint a kortárs giccs – A giccs szerepe a kortárs képzőművészetben

A kurzus teljesítésének feltételei, feladatai, értékelése

Az előadások képanyagát a hallgatók megkapják. Az értékelés szempontjait a tárgyat témakörökben való tájékozottság, az önálló gondolatok és véleményalkotás, valamint a megbeszélte szempontok szerint elkészítette és beadott munkák adják. A félév szóbeli számonkéréssele zárul, az aláírás természetes feltétele az órákon való részvétel.

GÁLOS VIKTOR

ORAVECZ ISTVÁN, RICHARD USHER

FÁBICS NATÁLIA

A hallgatók két csoport közül választhatnak:

1. Angol nyelvi készségfejlesztés

A félév során az angol nyelvű Fotográfia MA képzésre való előkészítés zajlik, elsősorban nyelvi készségfejlesztéssel, melynek során tartalmi szempontból a fotográfia és határterületei, a társművészetek lesznek a fókuszban.

Az első alkalommal nyelvismereti felmérésre kerül sor, ennek alapján kiscsoportos és/vagy egyéni tanmenet szerint haladunk, amelynek a következő feladatok fogják a részét képezni:

- szakszövegek (fotográfia és határterületei) olvasása, ennek kapcsán szövegértési feladatok (összefoglalók írása, kérdések alapján a szöveg egyéni és/vagy csoportos feldolgozása),
- angol nyelvű prezentációk, előadások meghallgatása, filmek megtekintése, azok alapján kiscsoportos beszélgetések, rövid összefoglalók írása,
- kiállítások, alkotói életművek/portfoliók megtekintése, azokról bemutató szövegek készítése (írásban és előszóban, prezentáció formájában),
- saját alkotásokról angol nyelvű szövegek (bemutató szövegek, képaláírások stb.) írása
- mindezen feladatok része az angol nyelvtudás fejlesztése, korrekciója is, ami adott esetben nyelvtani tesztek, feladatok kiadását is jelenti.

Megj.: tekintve, hogy a későbbi angol nyelven zajló tanulmányokra való felkészítés zajlik, az órák, konzultációk nyelve is angol, természetesen minden beadandót is angol nyelven kell írni.

2. Magyar nyelvi íráskészségfejlesztés

Akadémiai írás- és szövegértési készség fejlesztése zajlik a félév során, melynek során a fotográfia és határterületei, a társművészetek, valamint társadalom- és kultúra elméleti témák lesznek a fókuszban.

Feladatok:

- írásgyakorlatok (akadémiai írás),
- olvasott szövegek, szakmai előadások, művészeti alkotások és projektek (kiállítások, alkotói portfólió, filmek stb.) alapján összefoglalók, recenziók írása,
- saját, már megvalósult vagy tervezett munkákról szinopszisok, leírások készítése.

FÁTYOL VIOLA

A félév ernyőtémája //

JÖVŐKÉPEINK

Az elmúlt hónapokon, éveken végigtekintve talán gond nélkül megállapítható, hogy az ember sok olyan kihívással nézett szembe, mely váratlanul érte, szokásai megváltoztatására készítette, eddigi gyakorlatainak kritikai elemzése vált szükségszerűvé. A menekültválság, a klímakatasztrófa és az ezt kísérő szorongás, az oly régóta velünk élő társadalmi feszültségek nyomán kipattant mozgalmak, mint a “me too” és a “black lives matter”, a demokrácia, a nyugati világrend egyre jobban megmutatkozó felfeslései, post truth, cancel culture, erdőtüzek, koronavírus, tálib hatalomátvétel, ujjur átnevelőtáborok: csak hogy néhányat idézzünk az elmúlt éveket meghatározó események, jelenségek közül. Ráadásul mindenről jól informáltak vagyunk, a lokális közösségünk ügyeihez képest gyakran sokkal többet tudunk arról, hogy mi történik a világ másik pontján. Beláthatjuk, hogy a nyugalmi állapot, és a jövőbe tekintő pozitív szemlélet nem tartozik korunk mentális sajátosságai közé. Még akkor is baljósan szemléljük jelenünket, ha sokféle mutató szerint az emberiség tulajdonképpen legbiztonságosabb és legboldogabb virágkorát éli.

A közvéleménykutatások szerint különösen borús az Y és Z generáció jövőképe, sok olyan bizonytalansággal, a jövő megjósolhatatlanságával küzdenek, melyekkel a korábbi generációk kevésbé, vagy máshogy szembesültek.

*De akkor mi legyen a jövővel? Marad a szorongás? A dolgok majd jobbra fordulnak? Vagy rosszabbra? Mit tud tenni az egyén kisebb és nagyobb közösségének, és úgy általában az emberiség jövőjének érdekében? Az egyén feladata-e a cselekvés egyáltalán? **Mi lehet a gyógyír a jelen töviseire?***

*A félév célja, hogy elgondolkodjunk, **a jelen problémáira, legyenek azok egyéni vagy társadalmi gondok, milyen megoldási javaslatokkal tudunk előállni. Megmaradunk a problémák felmutatásánál, vagy az akciót választjuk?** Mi lehet a vizuális kifejezés előnye és szerepe a problémák megoldásában?*

A csütörtök délelőtti órákon a fotográfia határterületeit vesszük górcső alá, valamint megvizsgáljuk, hogy a fotografikus kép hogyan szintetizálható más képalkotó módszerekkel. Feltérképezzük a kollázs, montázs, a képi manipuláció történetét és kortárs példáit, felhasználási lehetőségeit. Máig gyakran értelmezzük úgy a fotográfiát, mintha az a valóság dokumentuma lenne (még akkor is, ha régóta ismerjük a fotó valóságillúzióját). A minket körülvevő látvány perspektivikus leképzése olyan fotográfiai gyakorlat, melyet jól ismerünk, minden nap használunk, régi harcostársként tekintünk rá. Ezen az evidens fotográfiai gyakorlaton igyekszünk ebben a félévben túllépni, megvizsgálni, hogy a “tisza” fotó hogyan hajolhat el kevésbé tiszta irányokba, hogyan hívhat segítségül más képalkotó módszereket, másfajta nyomhagyási technikákat. A kortárs fotográfia színterén a klasszikus fényképek mellett az elmúlt évtizedben kifejezetten megerősödött a fényképet kiinduló- de nem végpontként kezelő, azt más

anyagokkal, képekkel társító képalkotói szemlélet, ezért is fontos célunk a félévben, hogy elemezzük és megértsük kortárs képi jelenünket.

I. RÉSZ

“Belső montázs”

A látvány olyan előzetes konstruálása, mely különböző értelmű, jellegű képelemek, tárgyak egymás mellé helyezésével új tartalmakat hoz létre.

1. feladat: példák gyűjtése a művészettörténetből, filmtörténetből, a huszadik századi irányzatok közül, valamint kortárs fotografiai példák feltérképezése. Milyen területeken, milyen értelmezésekben kerülhet elő a montázs-elv, mint alkotói módszer?
2. Saját fotósorozat létrehozása a kurzus tematikájához illeszkedően. Elkészítendő: 4-8 db fotográfia

II. RÉSZ

“Ujjgyakorlatok”

Az első 6 hétben minden órára rövid képi feladatok megoldásával készülnek a hallgatók, melyek célja, hogy kompozíciós készségeiket fejlesszék, valamint kreativitásukat tét nélküli kis feladatokon keresztül élhessék meg.

A 6 feladat értékelése: megfelelt (amennyiben mindegyik időben elkészült) - nem felelt meg (nem készültek el a feladatok)

III. RÉSZ

“Külső montázs”

A félév során készült fotografikus képeket kiindulópontként kezelve új képi minőségeket hozunk létre a fotók új anyagokkal, más képekkel, új képalkotó gondolkodással való társítása által. Ennek a feladatrésznek kiemelten fontos része a kísérletezés, a hibák vállalása, a nagy számú kísérletből a jó megoldások kiválasztása.

1. feladat: kutatás, források, példák gyűjtése
2. a hallgatóra egyénileg jellemző munkamódszer kiválasztása után saját sorozat készítése. Elkészítendő: 2-8 darab kép (fotó, montázs, kollázs, render, festmény, mozgókép, stb.)

A hallgatók tennivalói, feladatai: Az előzetesen megbeszélt határidők pontos betartása, a konzultációkon való aktív részvétel.

A tanulás környezete: tanterem, stúdió, műterem, külső helyszín, online órák

Értékelés //

Teljesítendő követelmények /

A teljesítés egyik feltétele a hétfői és csütörtöki alkalmakon való aktív részvétel.
Ennek időpontjai:

Fátyol Viola: csütörtök délelőtt 8:30 - 12:50

Fábics Natália:

Gerber Pál: 13:40 - 15:00

Gálos Viktor:

Oravecz István - Usher, Richard:

Szeptember 09, 16, 23, 30

Október 07, 14, 28

November 04, 11, 18, 25

December 02

Értékelés módja //

ötfokozatú érdemjegy a félév végén, mely részjegyek átlagaként kerül megállapításra

Az értékelés szempontjai //

- A konzultációkon való aktív részvétel, egymás munkáinak kritikai véleményezése, segítése
- A határidők pontos betartása
- Az egyéni megoldás üzenetének komplexitása
- Az egyéni megoldás megvalósításának kreativitása, innovativitása
- A félév során végzett kutatás és az új tudások beépülése az egyéni megoldásokba
- A csapatmunka során tanúsított kooperativitás

Az érdemjegy kiszámítása //

Viola feladatrészeinek értékelése:

1. rész: 50%
2. rész: megfelelt /nem felelt meg
3. rész: 50%

Gálos Viktor feladatának értékelési szempontjai:

Gerber Pál feladatának értékelési szempontja:

1. órai munka és kooperáció
2. beadandó feladatok, szóbeli vizsga

Fábics Natália feladatának értékelési szempontjai:

- a félév során kiadott feladatok teljesítése
- a személyes/online konzultációkon való részvétel

Értékelés formája: megfelelt/nem felelt meg

Oravecz István és Richard Usher feladatának értékelési szempontjai:

A végleges érdemjegy kialakítása % ban:

Viola feladata 50%

Gálos Viktor 20%

István és Richard 20%

Pál feladata 10 %

Ajánlott irodalom //

Yuval Noah Harari: Sapiens, 21 lecke a 21. századról, Homo Deus

Dante Alighieri, Isteni színjáték: <https://mek.oszk.hu/00300/00362/00362.pdf>

Weöres Sándor: Tűzkút. Magvető, Budapest, 1964

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- *nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól*